

L'ART DEL PAGÉS

Foment de la Agricultura, de Badalona.

Concurs vitícola de 1890.

En vista del bon éxit obtingut en lo *Concurs de pulverisadors y materials pera combatre 'l mildiu*, celebrat en 2 de juny del any anterior, aquesta Societat rural ha acordat celebrar un *Concurs vitícola* en la primera quinzena de Mars vinent, que durará desde 'l dia 2 al 9 inclusiv del citat mès.

Instruccions, bases y condicions.

I.

Tots los que vulgan pendre part al espressat Concurs, deurán demanar lloch y quedar inscrits forzosament per tot lo día 15 de Febrer de 1890, enviant sa adhesió escrita al *Sr. President del Foment de la Agricultura*.—BADALONA.

II.

Per tot lo día 22 del mateix mès. deurán haver presentat los instruments y materials ab que desitjin concorrehi: acompanyant tots los datos y notas possibles, á fi de que 'l Jurat pugá ferse ben bè càrrech de totas las circunstancias pera la mellor apreciació dels objectes presentats.

III.

Los gastos de transport y los de retorn al punt d' origen, aixís com los d' instalació al lloch destinat á ser exhibits y los de las probas públicas, durant la vuytada que comensará

lo diumenje día 2 de Mars próxim y conclourá la festa següent, á menos que circunstancias especiales fessen necessaria la prolongació de las probas prácticas dels instruments presentats á concurs, correrán á cárrech dels interessats respectius.

IV.

Podrán inscriure's totas las máquinas, instruments, eynas ó aparells y materials destinats á la viticultura, aixís com també las llevors de rahim y plantas de cep, coleccions de pámpols y sarments, projectes, llibres, periódichs y adobs é insecticidas d' inmediata aplicació á la vinya.

V.

Lo *Foment de la Agricultura* facilitarà homes, animals y terreno als que ho desitjin, pera verificar las probas públicas necessarias al objecte práctic que 's proposa ab l' esmentat Concurs; fixantlas ab la deguda anticipació á fi de que 'l pagés puga traure profit de las consequéncias de sa inspecció ocular y per convenciment propi: á qual idea si fos convenient, se celebrarán conferencias familiars, (mentres duri la exhibició), pera aclarar mellor los dubtes que poguessin presentárseli.

VI.

Hi haurá premis, que consistirán en:

Diplomas de Progrés, de Mérit, de Perfecció, Honorífichs y de Cooperació; adjudicats al criteri del Jurat següent:

D. Joséph Ventura y Gausachs, agricultor y President del *Foment de la Agricultura*.

D. Martí Pujol y Planas, viticultor y Secretari del *Foment de la Agricultura*.

D. Francisco X. Tobella y Argila, soci honorari del *Foment de la Agricultura*, périt agrónomo y director de la Revista agrícola setmanal ilustrada L' ART DEL PAGÉS, de Barcelona.

D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer assessor del Sindicat de Regants del Canal d' Urgell y autor de la obra *Construcciones é industrias rurales*.

D. Geroni Bolivar, enginyer industrial, director de la Revista técnica setmanalil-lustrada *Industria é Invenciones*, de Barcelona.

D. Joseph Camp y Pradell, hisendat y propietari rural en Llinás del Vallés.

D. G. J. de Guillén García, enginyer, ex-director del Laboratori del Institut agrícola català de Sant Isidro.

D. Frederich Benessat, químich, autor de la *Guia del Vinicultor*.

VII.

Pera la adjudicació dels premis ó recompensas que puguin oferirse per las Corporacions, Societats ó particulars, després de publicat lo present cartell y dels que 's fá referencia en la base anterior, se tindrán ademés en compte todas las circunstancias espressadas en la II, y las que sancioni la práctica, com á resultat de las probas que 's puguin fer ab los diversos objectes que 's presentin á concurs, especialment la bona feyna, en calitat y cantitat, y la baratura ó més fácil adquisició per part del viticultor: permetentse la venda dels productes exposats ab la precisió, empero, de que no 's podrán traure del local fins y á tant que sigan substituhits per altres d' iguals ó be haja terminat lo Concurs; quedant lo 5 per 100 del preu en venda tarifat, á favor del *Foment*, pera ajudar als gastos generals que li ocasionará dit Certámen.

VIII.

Los premis se clasificarán en nacionales y extrangers, formant duas agrupacions distintas, ab quina divisió s' evitarán competencias desiguales y ab l' objecte de poder estimular més als productors nacionales, establint termes de comparació entre 'ls de casa nostra; rahó per la qual se fa indispensable fixar lo preu en venda, al engrós y á la menuda dels objectes exposats en aquest segon Concurs.

IX.

La entrada al local d' exhibició será gratuita pera 'ls socis del *Foment* y sas familias, Autoritats, prempsa pe-

riódica, inscrits ó matriculats y sos dependents indispensables, personas convidadas: pagant una petita qüota d' entrada pera ajudar als gastos, tots los quins vulgan visitar la exhibició; á qual fi lo *Foment* entregará las correspondents contrasenyas y facilitará las tarjetas.

Lo *Foment de la Agricultura* se complau en convidar á totas las Asociacions Rurals y similars á ella y als periódichs, sens escepció: comptant ab l' apoyo que de tothom necessita pera portar á bon terme l' acte que s' ha proposat realisar, per creure 'l de suma importancia pera 'l pays en general y molt especialment pera la classe pagesa; en la confiansa de que no veurá defraudadas las sevas esperansas, donant aixís una proba mes de la bona cultura de Catalunya, desitjosa sempre de seguir las petjadas de las nacions que van al cap dels avensos rurals (que no vol ser la última, sino la primera en imitar); donchs creu que 'ls concursos experimentals poden difundir molta llum en lo resultat dels problemas agrícolas, qual solució práctica se busca; y en lo present, pera aliviar la trista sort de la pagesia, á fi de que pugui produhir de la manera mes económica y perfecta possible, donant per suposat lo cambi de procediments de conreu, avuy que tantas plagas amenassan á la vinya y matan los ceps.

Badalona y Janer de 1890.—Per la Junta Directiva: *Lo President*, JOSEPH VENTURA Y GAUSACHS.—*Lo Secretari*, MARTI PUJOL Y PLANAS.

Secció d' agricultura práctica

La sal en los vins y las Aduanas francesas.

Lo govern de la vehina República fá ja algun temps que sembla busca tots los medis á fi de impedir en lo possible la introducció dels vins sobre tot los espanyols, fentse *eco* de

las continuas reclamaciones y exposiciones dels viticultors francesos, queixosos del poch preu de sos vins; á cual efecte están fent una enérgica campanya, sobre tot en lo Mitg-día, á fi de que acabat lo tractat de comers ab Espanya, los drets sobre 'ls nostres vins sigan molt més elevats que are.

Un día ab los esperits, l' altre ab lo guix, després ab la fuxina y ab la equivalencia del estracte sech, are ab la sal, ha lograt posar continuas trabas al comers dels vins.

L' empleo de la sal (cloruro de sódio) en los vins es una práctica universal y antiquísima, no solsament en Espanya sino en tots los payssos vitícolas y es sense dubte la *tráfica* més coneguda dels senzills agricultors.

Aixis com la sal es necessaria per lo nostre cos, es també molt saludable pera 'l ví, en lo que 'l paper més important que hi representa es lo d' impedir lo desenrotllo dels àcits y activar la clarificació. L' us moderat d' aquesta substancia no ha causat may perturbacions en la salut (á lo menos conegudas) y veus aquí que are lo director de las Aduanas francesas ha donat ordre de que no s' admeti 'l ví que tinga més del 1 per 1000 de sal ó cloruro de sódio.

Lo Govern francés no ha tingut en compte, al dictar aquesta lley, que 'ls vins tenen en estat de puresa una petita dosis de cloruro de sódio, la cual aumenta notablement en lo ví procedent de vinyas situadas á la vora del mar, com passa entre nosaltres, en Cheste y altres punts y en la vehina nació en los de Mère des Onglous, Banyuls sûr mer, etc.

Lo bó del cas es que qui ha tingut de pendre la defensa de nostres vins (dona pena de dirho) no ha sigut lo Govern Espanyol, nó, sinó la Cámara de Comers *francesa* de Valencia que ha dirigit una enérgica exposició al Govern francés, manifestantli los errors á que estaba subjecte aquella injustificada mida y al mateix temps que fixi d' un modo definitiu la dosis máxima de sal que poden contenir los vins.

Previnguintse donchs los pagesos á fi de fer un ús sumament prudent de la sal, puig que ab molta facilitat podrían veure sos vins rebutjats per los comerciants. J. M y B.

Secció de varietats.

Un arbre celebrat.

Retornant de la Exposició Universal de París y de passada per Dijon (Fransa), en 2 de Septembre últim, nos cridà la atenció la Alba (*populus nigra*), conservada ab tot respecte y gran cuydado en lo Jardí públich de la capital de la Côte d'Or; qual arbre, en la República vehina l'anomenan *peuplier noir*.

Mida uua alsada de. 40 metres.

Circunferencia al ras de terra.. . . 15 id.

id. á 2^m d' alsada. 8 »

» de las 2 primeras brancas 6 y 4 » respectivament.

Evaluació del volúm. 55 metres cúbichs.

Edat probable. 500 anys.

Aquet gros arbre té diferents amagatalls en la soca, ab sos corresponents reixats de ferro y sos pany y clau, pera que ningú puga ficarshi, ni inquietarlo. Es verdaderament una *alba* secular y gegantina.

Pera sostindre 'l mellor, á causa de la corcadura de sa soca, hi ha hagut necessitat de subjectarlo ab quatre tirants de corda de fil-ferro lligats en los arbres vehins ó sino cauria ab facilitat lo dia d' una ratxada de vent.—F. T.

Secció de noticias agrícolas.

Ateneo Balear.—D'aquesta Societat, establerta á Palma de Mallorca, acabém de rebre 'l primer número de la Revista científica, literaria y artística que ab lo nom de *El Ateneo*, com á portant-veu d'aquella, se publicarà mensualment en la capital de las Islas Balears, propositantse seguir lo moviment intel·lectual de la época present y abogar per los interessos d'aquellas Islas.

Al acceptar gustosos lo cambi, L' ART DEL PAGÉS saluda cordialment al nou colega mallorquí.

Ciurons extranjers.—Segons diu el *Boletín de la Sociedad Agrícola Mexicana*, de Sonora s'ha enviat un carro carregat de ciurons ab destí á Nova-Orleans, pera que d'allí se remeti á Espanya. Si aquesta proba resulta favorable, se farán arreglos pera remetre carregaments de ciurons de Sonora á la Península Ibérica.

A n' aquet pas, tot nos ho portarán de fora casa. Es precís que la classe agrícola obri l' ull, en vista de la constant invasió de productes naturals forasters, en competència als de nostra terra, sino lo dia menos pensat hem de plegar lo ram y anar-nosen cap á cultivar las terras dels altres pera produhir per nosaltres.

Conferencias agrícolas.—La anunciada pera 'l diumenje, día 26 de Janer prop-passat, fou donada per lo director de L' ART DEL PAGÉS, en lo «Centre Catalá» de Sant Pol de Mar. Després d' una repassada general á las maluras de la vinya que atacan los ceps de la comarca d' Arenys, lo Sr. Tobella's fixá en la imperiosa necessitat y en los procediments de combatre 'l *mil-diu*, demostrant los perjudicis que ocasionava á la planta 'l deixar de ruixarla ó empolvarla ab los productes coneguts, especialment ab los en que hi entra 'l sulfat de coure, per ser lo material mes vulgarisat á dit objecte. Acabada la conferencia se feren funcionar los pulverisadors sistemas Cantarell, Clau-solles y Salabert. La casa de D. Basili Miret, presentá lo conegut sistema d' ayre comprimit y lo nou de palanca á la esquerra, ab bomba exterior é inclinada y d' una suavitat y potencia apreciables.

La concurrencia en la que hi estavan representats los Ajuntaments de Calella, Canet, Sant Cebriá de Vallalta y Sant Pol de Mar, quedá ben complascuda del bon funcionament dels aparatos, tots los quals varen ser examinats minuciosament.

Ultimament, lo conferenciant feu lo reconeixement dels sofres y dels sulfats de coure per medi de procediments químichs sumaments senzills y al alcans de tothom.

La casa Ahles.—D' aquest conegut establiment, de Barcelona, n' hem rebut l' important catálech que comprén las máquinas é instruments agrícolas y vinícolas, procedents de las primeras fábricas en Espanya, Fransa, Alemanyia, Inglaterra y Estats Units.

La casa de D. Albert Ahles garantisa la bona marxa y construcció de sas máquinas y se declara solidaria per las ropturas ó desperfectes que pogan resultar per vici de construcció ó empleo de material defectuós.

Dit catálech té entreposadas una munió de figuras que representan molts de las máquinas que la casa Ahles té en son despaig del Paseig de la Aduana y l' envia, *de franch*, á totes aquellas personas que desitjin consultarlo, avans de comprar un aparato.

L' empelt práctic de la vinya.—Lo conegut viticultor de Figueras, don Joan Llonch y Pous, está traduhint la obra de Mr. Vermorel, que dit senyor acaba de publicar ab lo mateix

títol francès *Le greffage pratique de la vigne*, de la qual varem ocuparnos en lo número passat de L'ART DEL PAGÉS.

Nos alegrém de veure complerts nostres desitjos, que son los indicats en l' article bibliogràfic de referencia.

Riparias y Taylors.—D' aquestas duas varietats de ceps americans hi ha una partida de 6000 sarments de *Riparia* y de 2000 de *Taylor* pera vendre á bon préu y asseguradas las castas com á ser de la millor mena, procedents de la Costa de Llevant y de llevar vinguda dels Estats-Units.

CALENDARI PATOLOGICH-AGRÍCOLA.

FEBRER.

Destrucció de cucas y pugó.—Tots los anys, las pareras, las pomeras y altres arbres fruyters, son mes ó menos atacats per las cucas, pugó y altres insectes que devoran sas fullas, flors y fruyts, y disminuheixen la cullita en grau considerable. Sobre aquest assumpto, M. Garnier, jardiner en Beaumé (Fransa), ha publicat darrerament lo resultat de sas experiències ab la acció del aygua de savó sobre las cucas y las larvas de *pyral* del cep. havent comprovat que aquestas y altres moltras, moren al cap d' alguns instants d' haver sigut regadas ab una dissolució al 2 per 100 de savó de Marsella ó pur en aygua de pluja ó de riu. Monsieur Garnier creu poguer destruhir així totas las cucas y larvas diversas que atacan á la major part de las plantas cultivadas. La aplicació d' aquest líquit pot verificarse ab la major facilitat, ab los mateixos pulverisadors, que s' emplean pera las sals de coure contra 'l *mildeo*.

Si l' aygua de savó no es bastant efíca per certs insectes, es fácil comunicarli propietats molt mes insecticidas afegintli un litre de petróleo per hectólitre. D' aquest modo s' obté un líquit mortífer pera 'ls insectes, á qual tractament son poch los que resisteixen; poguent afirmarse que totas las cucas y larvas á quinas toca, están condemnadas á mort.

IMPRESA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, MOLAS, 31.—BARCELONA.